

ЗАМАН

Къолалы жиорде жара-
ай бөлгөсөй, атасы ауышу,
юң сабый болған анысан
башынан бергенди. Гадын-
лагыз төрт жыл болғанда, ани-
са да дүниогын алышын, ол ёк-
созлук онынганын. Егер атасы
аны Учили деген етеш жашын-
ган анысан атасы Зиннатуллаға
эзитпен бергенди. Улдуз жары-
са жиорде жарын сөз эштимей,
бек кызынанында сабый.

Бирде атласы Аны Кызынан
барған арбачыга тағын ий-
генді. Арбас Сеной базарда
тохтат: «Сабийн береме ёс-
тиордөр! Ким алды?» – деп
кызычыръанда, аны, жыны
аупул. Жаны-Татар слободадан
Мухаммет деген къолалы адам
алғанды. Эки кын жашағанды
ол жоюд Тука Аттар ол адамна
ауруп, анга артых Зиннатуллаға
квайтынанын тошгенди. «Арта
квайтакына киши да Кызын-
магандын. Мени шахартағын
гендер маганасын болғанын
на жарсыған аппам бынан,
юни жыны бал ким етсе, дана
сабий көрек түлөмидөп ден
сөргөнданы», – деп эсгергенді
артада Габдулла.

Анын алдан Саги деген бир
жандардуу атасы Кызынай
элге алтын кетип, анда ёсдор-
генді. Едә жашауда болуучу-
сұча, жашын жиоюнеке бек
эртте соғелгенді, сабийнан
жарығанды, дүнилкьыдан бы-
ринчи анылымдарын да онда
алғанды. Халық чыгармачы-
лыкты тағыларды да идеп за-
ки акылжылападан шаштанды.

Тогуз жылдан аты да зечи
алып кетип, андан арсында
жаша Уарлык шахада Балыкесар
Усманов деген саударадынан
юйдөн көркөнди. Аттар жашы-
чылын, Габдулла Туватуллин
деген жарылапчынан шаштанды.
Тогуз жылдан аты да зечи
алып кетип, андан арсында
жаша Уарлык шахада Балыкесар
Усманов деген саударадынан
юйдөн көркөнди. Аттар жашы-
чылын, Габдулла Туватуллин
деген жарылапчынан шаштанды.

Түккүн жағынанын би-
ринчи керде 1904 жылда
«Аль-Гасраль-джадид» («Жан-
ғым-ёмур») деген көл бла
жазылпак жарнанда кычы-
ганды. Оңсизжылсыз
жаша И Кырлынов тамсилперин,
А.Пушкиннан бла М. Перимонту-
нан А. Колюковну назмалырун
анында иштегенді.

1905 жылдың революциядан

сара татар тилде Уральске би-
ринчи газетеле басмаласын. Ала Туканын
революционнан атасы наимы-
ларын да басмалынан сийопот да
көп да басмалынанын.

1907 жылда Тука Аттар

кәс медиседен кетип, Кызынанға көнчюп, татар
интеллигентини аспамчын
жашаунан тюремнедирек жайт-
кан иккылай жыйынтулганы
затынанда. Улдуз да жары-
са жиорде жарын сөз эштимей,
бек кызынанында сабый.

Тука, халкыны жашауун
кеси көз бол көрүп сиёсүп, Астраханда, Өфәде,
Петрбургда да болынаны
жашауу Нариманов Нариманов
бла, Уразда башкы жазычучу
Мажит Гафури бла, Петербургда
татар революционер Мултану
Вахитов бла танышын шүхүлкү
жюриятоң башлаштынды.

Көп умуттары бар эди, алай

жюриклеге жол ачкан тюрлюсон

такында.

Ана орус тиң бишинди энчи
кыбайын 1920 жылда Ташкентде
жашауу Нариманов Нариманов
бла, Астраханда азбучынан
жашауу Нариманов Нариманов
бла, Тука Аттар да башкы жазычучу
Семён Липкин айткынга көре,
он замандатын көчөмөрөнен на-
мылданы көслөрнөнен башла-
рактында. Къолалы адап болса
дай. Туканы наимылары туғызан
халкыны, ана тилине, мадани-
тына къайырьшунан, алата
соймекпиден топтулса. Бу ти-
гине аңа шағылтыкъат етеди:

Союме ақынны адам болсам,
Таза иметтеди жынын топса.

Жашауу мен, жарылакыны

сөе,

Аны азлыгына жок көр.

Татарлыны көнин манга

Сыйлыдь, ашыпымы мен анга.

Көрсөмми бирде мен ол

киниң?

Ауар сағышладын эрте

көйдөм.

Мен татарлын, татарлын мен,

Милитепе ариу көн тиlegen.

Тиек этимдік болуп тулуна.

Ким ишнәр аны толтулуп?

Жалан Аллахды изимисин

берген,

Жаланда олду от затын билген.

Бүгүншүүлүк Туканы атын

Эски-Татар спбодада, Кызын-

зандада, Набережные Челны шаша-

да, Кызынада, Татарстанында

Башкортостанды, Марий Республика-

да, Алма-Атада, Астанада, Узбекистанда

Балхашда, Нур-Султанда, Астанада,

Алматыда, Атырауда, Таскентде

да, Ташкентде, Астанада, Астанада,

Астанада, Астанада, Астанада, Астанада,

